

SİNOP ÜNİVERSİTESİ
MAHMUT KEFEVİ İSLAMİ İLİMLER
UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

ULUSLARARASI
GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE
**SİNOP'TA
TÜRK-İSLAM KÜLTÜRÜ
SEMPOZYUMU**

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

5-7 Ekim 2018 / SİNOP

SİNOP ÜNİVERSİTESİ
ISBN 978-605-88024-6-9

SİNOP ÜNİVERSİTESİ
MAHMUT KEFEVİ İSLAMİ İLİMLER
UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

ULUSLARARASI
GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE
SİNOP'TA TÜRK-İSLAM KÜLTÜRÜ
SEMPOZYUMU
-BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI-

International Symposium on Turkish-Islamic Culture
in Sinop from Past to Present
-Book of Abstracts-

5-7 EKİM 2018 / SİNOP

Sinop Üniversitesinin 21. Bilimsel Yayımıdır.

ISBN 978-605-88024-6-9

Uluslararası Geçmişten Günümüze Sinop'ta Türk-İslam Kültürü Sempozyumu / 5-7 Ekim 2018

ULUSLARARASI
GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE
SİNOP'TA TÜRK-İSLAM KÜLTÜRÜ SEMPOZYUMU
BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

International Symposium on Turkish-Islamic Culture
in Sinop From Past to Present
Book of Abstracts

ISBN 978-605-88024-6-9

Sinop Üniversitesi Adına Sahibi | Owner on behalf of Sinop University
Prof. Dr. Nihat DALGIN
Rektör/Rector

Editörler | Editors
Dr. Öğr. Üyesi Cüneyd AYDIN
Dr. Öğr. Üyesi Emrah DİNDİ
Dr. Öğr. Üyesi Doğan FIRINCI

Editör Yardımcıları | Editorial Assistants
Arş. Gör. Muhammet KARAĞAÇ
Arş. Gör. İbrahim TOPRAK

Uluslararası Geçmişten Günümüze Sinop'ta Türk-İslam Kültürü Sempozyumu Bildiri Özetleri Kitabı Sinop Üniversitesinin bilimsel bir yayımdır. Kitapta yayımlanan yazıların her türlü içerik sorumluluğu yazara aittir. Yazılar, yayıncı kuruluşun izni olmadan kısmen veya tamamen bir başka yerde yayımlanamaz.

İletişim | Communication
Korucuk Köyü Trafo Mahallesi No: 36 57000 | SİNOP | TÜRKİYE
Tel: +90 (368) 2715757-58-59-60 | Faks: +90 (368) 2715763
web: <http://turkiislamsemp.sinop.edu.tr/>

SEMPOZYUM DÜZENLEME KURULU ONURSAL BAŞKANI

Prof. Dr. Nihat DALGIN
Sinop Üniversitesi Rektörü

SEMPOZYUM KURULLARI

DÜZENLEME KURULU

Dr. Öğr. Üyesi Cüneyd AYDIN	Sinop Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Emrah DİNDİ	Sinop Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Faruk ÖZDEMİR	Sinop Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Fatih AMAN	Sinop Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hasan BARLAK	Sinop Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Atilla ÖZDEMİR	Sinop Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Muzaffer BARLAK	Sinop Üniversitesi

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Ali BAKKAL	Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. Bayram DALKILIÇ	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Beyhan KESİK	Giresun Üniversitesi
Prof. Dr. Cevdet YILMAZ	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Ergün LAFLI	Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Faruk SÖYLEMEZ	Kahramanmaraş Sıttıçı İmam Üniversitesi

Prof. Dr. Ali BAKKAL	
Candaroglu ve Osmanlı Dönemlerinde Sinop'ta Yetişen Hekimler ve Fen Bilginleri.....	20
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Zeki İZGÖER	
Sicill-i Ahvâl Defterlerine Göre II. Abdülhamid Döneminde Sinoplu Bürokratlar.....	22
Dr. Öğr. Üyesi Babür Mehmet AKARSU & Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Vehbi İMAMOĞLU	
Osmanlı Dönemi Sinop Mezar Taşları.....	24
Mahmut DEMİR	
I. İzzeddin Keykavus'un Sinop'u Fethi ve Fethin Selçuklu Kitabelerine Yansımaları.....	26
Dr. Öğr. Üyesi Birol YILDIRIM & Mustafa Sami GÜLEL	
Nebi b. Turhan es-Sinobî (ö. 936/1530)'nin Tasavvufi Düşünceye Yönelttiği Tenkitler.....	28
Dr. Öğr. Üyesi Muzaffer BARLAK	
Nebi b. Turhan es-Sinobî'nin Vahdet-i Vücûd Eleştirisi.....	30
Öğr. Gör. İsmail IŞIK	
Turhan es-Sinobî'nin Hayatü'l Kulüb Adlı Eserinde İsti'âze Bahsi.....	32
Arş. Gör. Hafzullah GENÇ	
İbn Arabî'ye Yöneltilen Eleştiriler (Nebi b. Turhan b. Durmuş es-Sinobî ve Risalesi).....	33
Prof. Dr. Cevdet YILMAZ	
Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Geçiş Sürecinde Yusufî Köyü (Türkeli – Sinop).....	35
Dr. Öğr. Üyesi Gülseren KAN ŞAHİN & Prof. Dr. Ergün LAFLI	
Sinop-Erfelek Karacaköy Camii.....	37
Arş. Gör. Gülsüm Rüveyda ARSLAN	
Sinop'un Manevi-Kültürel Değerlerinden Batumlu Yesari Baba'nın Şiirlerinde Tasavvufî Anlayışı.....	39
Arş. Gör. Ali Emre İŞLEK	
Din Görevlilerinin Kıyafetlerine Dair Sinop Mebusu Recep Zühtü (Soyak)'ın TBMM'de Verdiği Önergeler.....	41

II. OTURUM BİLDİRİ ÖZETLERİ

5 EKİM 2018 CUMA 16.30-18.00

Prof. Dr. Fethi Kerim KAZANÇ	
Sinoplu Bir Osmanlı Âlimi Olarak İlyâs b. İbrâhîm es-Sinobî ve Fıkh-ı Ekber Şerhi Üzerine Bazı Mülâhazalar.....	44

OSMANLI'DAN CUMHURİYET'E GEÇİŞ SÜRECİNDE YUSUFLU KÖYÜ (TÜRKELİ - SİNOP)

Cevdet YILMAZ *

Öz

Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılışı ve yerine yeni Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla ilgili olarak, bu iki devletin birbirinin devamı mı yoksa ayrı devletler mi olduğu hususu sosyal bilimciler arasında önemli bir tartışma konusudur. Sinop'un Türkeli ilçesine bağlı Yusufçu köyünde 1918-1936 yılları arasında kesintisiz 18 yıl muhtarlık yapan Kuruoğlu Hüseyin'den bize miras kalan muhtarlık evrakları bu tartışmalara açıklık getirebilecek önemli bir kaynak olarak görülmektedir. Bu evraklar içinde köyden alınan salma vergiler, köylülerin üst makamlara dilekçeleri, köye getirilen hizmetler, sağlık, tapu ve askerlik belgeleri, zorunlu bağış makbuzları vd. önemli yer tutmaktadır. Araştırmada, mirasçıları sayesinde günümüze eksiksiz olarak intikal eden Yusufçu Köyü muhtarlık yazışmaları değerlendirilmiş, Osmanlı'nın son dönem halk - devlet ilişkileri ile Cumhuriyetin ilk yıllarındaki ilişkilerin birbirinin devamı olduğu, arada bir kesinti olmadığı, adeta devletin adının değişmesinin dışında idarî anlamda başka bir değişimin yaşanmadığı görülmüştür. Bu belgeler sayesinde ayrıca;

- 1926 yılından itibaren muhtarlık yazışmalarında Arap alfabesi yerine Latin alfabesine geçiş,
- Dilekçe hakkının vatandaşlar tarafından nasıl ve hangi durumlarda kullanıldığı,
- Dil Devriminin zorlamacı etkisiyle dilekçelerin "kaymakamlık" yerine "ilçebay"lığa yazılması vd.
- Tapu kayıtlarının düzenli bir şekilde tutulduğu, askerlik, güvenlik, sağlık hizmetleri gibi devletle olan ilişkilerin gayet muntazam sürdürüldüğü net bir şekilde izlenebilmektedir.

Sonuç olarak Yusufçu Köyü muhtarlık belgeleri Osmanlıdan Cumhuriyete geçiş yıllarında Anadolu'da yaşanan sosyal hayat ve bu esnada cereyan eden idari değişimi en ayrıntılı şekilde bize yansıtan eşi bulunmaz nadir evraklardır. Bu önemli miras tarafımızdan değerlendirilmiş, o yıllarda Sinop'ta yaşanan süreç bu evraklar üzerinden analiz edilerek o dönem açıklığa kavuşturulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı İmparatorluğu'ndan Türkiye Cumhuriyeti'ne geçiş, Muhtarlık, Yusufçu Köyü, Türkeli, Sinop.

* Prof. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, cyilmaz@omu.edu.tr

**From Ottoman Empire to the Republic of Turkey
Passing Process the Yusufu Village (Türkeli – Sinop)**

Abstract

Instead collapse of the Ottoman Empire and the Republic of Turkey regarding the establishment of the new, that it be understood that two separate states, state or is a continuation of each other is an important topic of discussion among social scientists. Kuruoğlu Hüseyin, who has been a mukhtar for 18 years between the years 1918-1936 in Yusufu village of Türkeli County of Sinop, is an important source for us to clarify these discussions. Among these documents are the release taxes, the petitions to the upper authorities of the villagers, the services provided, the health, title deeds and military documents, compulsory donation receipts etc. has an important place. In the study, the correspondence of the village headman Yusufu Village, which has been transferred to the present day by his heirs, was evaluated, and the relations between the last period and state relations of the Ottoman Empire and the relations of the first years of the Republic where there is no interruption in the way, except the change of the name of the state in the administrative sense has not been seen any other change. Thanks to these documents;

- In the correspondence transition to Latin alphabet instead of Arabic alphabet,
- How and in what conditions the right of the petition is used by the citizens,
- When the force of the Imperial Revolution forced the petitioners to write "ilçebay" instead of "kaymakamlık/district governorship".
- Land registry records are kept regularly, it can be clearly seen that relations with the state such as military, security and health services are maintained very smoothly.

As a result, Yusufu Village mukhtarship documents are uncommon rare documents reflecting the social life in Anatolia during the transition period of the Ottoman Empire and the administrative change taking place during this period. This important inheritance was assessed by us, and the process of living in Sinop during those years was analyzed through these documents and tried to be clarified at that time.

Keywords: Transition from Ottoman Empire to The Republic of Turkey, Muhtarlık/ mukhtarship, Yusufu Village, Türkeli, Sinop.